

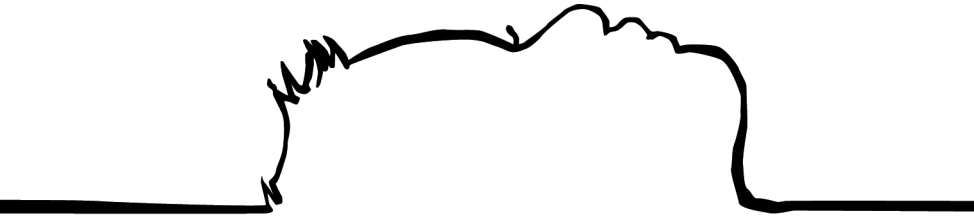
LiBeRtE
yayınları

Yılmaz, Aytekin, Onlar Daha Çocuktu, Ankara: Liberte Yayınları, 2. Baskı, Nisan 2026.

Daha Onlar Çocuktur

Aytekin Yılmaz

LIBERTE

Onlar Daha Çocuktu

Aytekin Yılmaz

ISBN: 978-605-9823-91-3

Liberte Yayınları® | 272

2. Baskı: Nisan 2026, 1. Baskı, 2019, İletişim Yayınları

© 2025, Liberte Yayınları

Tüm hakları saklıdır. Tamamı veya herhangi bir parçası, hiçbir şekilde fotokopiyle veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Yayınevimiz bunu yapanlar ve buna teşebbüs edenler hakkında kanunî takibat yaptırma hakkına sahiptir.

Yayın Editörü: **Özlem Çağlar Yılmaz**

Kapak Tasarımı: **Meltem Yılmaz**

Sayfa Tasarımı: **Çetin Özgör**

Baskı: **Bizim Büro Basım Evi Yayın ve Dağıtım Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi**

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi, Sedef Caddesi 6/A, Altındağ, Ankara

Telefon: (312) 229 99 28 | Faks: (312) 229 99 29 | Sertifika No: 42488

LiBeRtE

yayıngrubu

Adres: GMK Bulvarı No: 108/16, 06570 Maltepe, Ankara

Telefon: (312) 230 87 03 | Faks: (312) 230 80 03

E-posta: info@liberte.com.tr | Web: www.liberte.com.tr | Sertifika No: 52155

Liberte Yayınları® Liberte Yayın Grubu'nun tescilli bir markasıdır.

Aytekin Yılmaz

1967'de Diyarbakır'ın Ergani ilçesinin Ortayazı köyünde doğdu. Siyasî nedenlerden dolayı yaklaşık on yıl hapisshanede kaldı.

Aytekin Yılmaz'ın on yıllık hapisshane deneyimi, onun edebî çalışmalarının ve düşüncelerinin şekillenmesinde büyük rol oynamıştır.

Aytekin Yılmaz, tanıklık üzerinden kaleme aldığı kitaplarıyla, edebiyat dünyasında şiddet karşıtı ve barış savunucusu olarak tanınmıştır. Kitap ve yazılarıyla savaşın ve şiddetin karşısında durmakta; barışın ve insan haklarının önemini vurgulamaktadır.

Aytekin Yılmaz aynı zamanda sivil aktivisttir. 2001 yılında hapisshaneden çıkışını takiben hapisshanelerdeki koşulların iyileştirilmesi için bazı sivil girişimler başlatmıştır. Mahpusların şiir ve öykülerinin yayınlandığı *Mahsus Mahal Dergisi*'nin kuruculuğunu ve sorumluluğunu üstlenmiştir. Dergi bu bakımdan ilk hapisshane ve edebiyat dergisi olmuştur. 2008 yılında, kendisi gibi eski mahpus bir grupla birlikte, hapisshanelerde koşulları iyileştirmek ve temel insan haklarına riayet edilmesine yönelik savunuculuk yapmak amacıyla Mahsus Mahal Derneği'ni kurmuştur.

Yayınlanmış Kitapları

Doğunun Talanı ve İnkârı, 2001, Belge Yayınları

İçimizdeki Hapishane (Labirentin Sonu), 2003-2020, 1.-3. Baskılar, İletişim Yayınları; Dördüncü Baskı, 2025, Liberte Yayınları

Dağbozumu, 2011, Doğan Kitap

Yoldaşını Öldürmek, 2014 - 2021, 1-7. Baskılar, İletişim Yayınları; 8. Baskı, 2025, Liberte Yayınları

Sığınamayanlar, 2016, Doğan Kitap

Ernesto'nun Dağları, Birinci Baskı, 2017, Siyah Kitap; İkinci Baskı, 2025, Liberte Yayınları

Onlar Daha Çocuktu, Birinci Baskı, 2019, İletişim Yayınları; İkinci Baskı, 2026, Liberte Yayınları

Son Diktatör, 2020, Vadi Yayınları

Yüzleşerek Barışmak, 2021, Vadi Yayınları

Dostoyevski'nin Hapishanesi, 2023, Vadi Yayınları

Altı Çizilecek Kitap, 2024, Vadi Yayınları

Babasız çocuklara...

Giriş niyetine

Dostoyevski vaktiyle şöyle bir soru atmıştı ortaya: “Eğer masum bir çocuğun gözünden tek damla yaş dökülecekse, barışın, mutluluğumuzun ve hatta yeryüzünde ebedî uyumun sağlanması ve temellerinin güçlü bir şekilde atılması için yaşanacaklar mazur görülebilir mi?”

Soruyu yine kendisi cevaplamıştı: “Hiçbir ilerleme, hiçbir devrim o gözyaşının dökülmesini haklı gösteremez. Hiçbir savaş... O gözyaşı damlası her daim her şeyden kıymetlidir. O tek damlacık gözyaşı...”

İÇİNDEKİLER

1. Ulaş'ı Bir Damla Suda Boğdular..... 13
2. Ağrı Dağı Akşamından Erzurum Sabahına 31
3. Dilşa'nın Gözyaşları 51
4. Perinaz..... 67
5. Şu Dağlarda Bir Yalan Olsaydım 79
6. Baran'ı Vura Vura Öldürdüler..... 89
7. “Yaşam Hikâyem Bana Fazla Büyük” 101
8. Sevgiyi Devrimden Sürmek 113
9. PKK'de Çocuk Savaşçılar..... 123
10. Çocukları Üşüten O Soğuk Dağ..... 141
11. Geçmişin Şiddetiyle Yüzleşmek 149
12. “Her Devrim Kendi Çocuklarını Yer” 155
13. “Cumartesi Anneleri” ve “Diyarbakır Anneleri” 169
14. “Annelerin Direnişinden Sonra Çocukları
Dağa Çıkarmak Kolay Olmayabilir” 177
15. “Çocuktan Savaşçı Yapan Sol Karanlığı Konuşmalıyız” 185

1

Ulaş'ı Bir Damla Suda Boğdular

“Ben hain değilim...”

Ulaş Şahintürk

HAPİSHANELER YETİŞKİNLER İÇİN BİLE YAŞANMASI ZOR YERlerdir, dışarıda insanlar, hapisteki bir mahpus için konuşmaya başladıklarında, “Hapse düştü.” derler. Ya da içerdeki mahpus kendisinden bahsederken, “Hapse düştüm.” der, çoğunlukla. “Düşmek” kelimesi normalde serttir ve insandaki çağrışımları kötü bir durumu anlatır. Yetişkinler için bu hapsilere düşme hali çocuk mahpuslar için daha sert ve zorlu yaşanmışlıklar çağrıştırır insanda. Hapis olduğum yıllarda nedense biz yetişkinlerle birlikte kalan 18 yaş altı çocukları yeterince dert etmediğimizi anımsıyorum. On yıllık mahpusluğumun sonuna doğru fark ettim, çocuk mahpusları. Bunda sol örgütlerin ve tabii ki PKK'nin etkisi olduğunu düşünüyorum. Farkında olmasam da çocuk mahpuslar söz konusu olduğunda onlara örgütlerin baktığı gibi bakıp, çocuklar hakkında onlar gibi düşünmüşüm. Peki bu örgütler 1990'lı yıllarda içlerindeki çocuk mahpuslar hakkında ne düşünüyorlardı? Bu soruya ilişkin bir şeyler söyleyeceğimi bekleyenler boşuna beklemiş olurlar. Çünkü bu konuda bir düşünceleri

yoktu. Kaldıkları koşullarda yetişkin-çocuk ayrımı yapılmıyordu. Sadece örgütler değil, hapishane idareleri de sol örgüt davalarından tutuklananlarda yetişkin-çocuk ayrımı yapmıyordu. Hapishane idarecileri iki gruptan insanın aynı koşullarda kalmalarında bir sakınca görmüyorlardı. Görmedikleri için de siyasi mahpusların bulunduğu hapishanelerde, “yetişkin” - “çocuk” ayrımı yapılmıyordu.¹

Örgütler, hapishaneleri bir örgüt kampı olarak görüyorlardı. Çocuk mahpusların kendi koşullarına verilmesi örgütlerin istedikleri bir şeydi. Tutuklanıp koğuşa gelen her çocuk mahpus, örgüt için bir savaşçı adaydı. 1992 yılında tutuklanıp İstanbul Bayrampaşa Hapishanesi'ne götürüldüğümde, hapishane koşullarında böylesi bir tabloyla karşılaştım. C Blok'ta sol örgütler ve PKK davalarından tutuklanan insanlar kalıyordu. Çocuk mahpusların yetişkinlerle birlikte kaldığına, ilk olarak Bayrampaşa'da rastlamıştım. Hatırlıyorum o yıllarda mahkemelerce ceza alan birçok kişiye yaş indirimi uygulanıyordu. Hatta içimizde yaşı küçük olanlar adına seviniyorduk. O günkü şartlarda örgüt üyeliği cezası yetişkinler için 12,5 yıldır. 18 yaşından küçüklerde ise bu ceza 8 yıla kadar düşüyordu. Bunun da yaklaşık beş buçuk yılını yatmak zorundaydılar. Alınan indirimli hapis cezalarından o günkü koşullarımızda çocuk mahpusların sayısının az olmadığını söylemem gerekiyor. Bir oran vermem gerekirse, o dönem Bayrampaşa'da çocuk mahpus sayısının rahatlıkla %20'lere tekabül ettiğini söyleyebilirim. Bu çocuklardan ceza alanlar da oluyordu, birkaç ay tutuklu kalıp tahliye olanlar da. Ceza alanlar yetişkinlerle birlikte cezalarını tamamlarken, tahliye olanlardan çoğu da hapishanedeki örgütün toplu eğitimlerinde iyice militanlaştıktan sonra dışarıda örgüte katılıp dağa çıkıyorlardı. Bir de dışarıya hiç

1 Normalde adli davalardan tutuklu olanlara yetişkin-çocuk ayrımı yapan devlet, örgütlü suçlarda bu ayrımı yapmıyordu. Siyasi davalardan yargılanan çocukları, diğer çocukları etkilerler, örgütler kaygısıyla aynı davadan tutuklu bulunan yetişkinlerin içine gönderiyorlardı.

çıkamayan çocuklar vardı. Hikâyesini burada anlatacağım Ulaş Şahintürk işte bu çocuklardan biriydi.

Ulaş'ın ismi ilk defa hapishanede tuttuğum günlüklerimden birinde geçiyordu ama hakkında yeterince bilgi edinememiş olmalıyım ki adının altına bir şeyler yazamamışım, sadece, "İnanılır gibi değil, ama gerçek." notunu düşmüşüm. Hatırlıyorum, birkaç yıl sonrasında onun trajik hikâyesini ilk duyduğumda benim için gerçek olabileceğine inanmakta zorlandığım yaşanmışlıklardan birisi olmuştu. Ulaş'ı bana anlatanlardan biri, "Peşini bırakma!" demişti. Hapishaneden çıktıktan sonra izini sürmeye başladığımda, hakkında bilgi belge bakımından bir şey yoktu. Örgütler tarafından öldürülen diğer insanlarınki gibi, Ulaş'ın da izi kaybettirilmişti. Onu Ankara Ulucanlar Hapishanesi'nde o dönem mahpus olmuşlara soruyordum, çoğu ya tanımıyor ya da olay hakkında konuşmak istemiyordu. Tanıkların konuşmak istememesi bu olayda da beni düşündürüyordu. Ne yapabilirim, kimden bilgi alabilirim diye düşünürken aklıma internette arama yapmak geldi.

Bilgisayarımın başına oturup arama motoruna "Ulaş Şahintürk Ulucanlar Hapishanesi'nde öldürüldü." yazıyorum, bu olaya ait hiçbir şey çıkmıyor. Sonra 1990'lı yıllarda gazete haberlerinin internete girmemiş olabileceğini hatırlayınca vazgeçiyorum. Bu defa da belki o dönemin yayımlanmış büyük gazetelerinden birinde haberine rastlarım diye, 2016 yılının bir Haziran gününde İstanbul'un büyük kütüphanelerinden birinin yolunu tutuyorum. Ulaş'ın öldürüldüğü 1996 yılına ait günlük büyük gazetelerden birkaçını tarıyorum. On günlük bir çalışmanın ardından sadece gazetelerden birinde rastlıyorum, Ulaş'ın öldürüldüğüne ilişkin bir habere... Bu kez de yine eski örgüt infazlarında olduğu gibi kayıp kimlik ilanı kadar bir haber okuyabiliyorum,

ancak. Okuduğum bu haber Ulaş Şahintürk'ün öldürüldüğünü teyit ediyor, ama fazla da ayrıntıya girilmiyordu. Gazeteden okuduğum haber tamı tamına şöyleydi: "Ulaş Şahintürk, Ankara Ulucanlar Cezaevi'nde örgüt içi hesaplaşma nedeniyle boğduruldu. Yetkililer dün sabah cesedin saat 10 sıralarında koğuş kapısının önüne bırakıldığını söylediler." Bu haberin bir fotoğrafını çekip arşivime alıyorum, ulaşabildiğim haber kısa da olsa bir belge diyorum. 1996 yılında Ulaş hakkında yeterince bilgiye ulaşamadığım için araştırmalarımı zamana yaymak zorunda kalmıştım. Bu bekleyiş 20 yıl kadar sürdü desem herhalde abartmış olmam. Ulaş hakkında bilgilerimi onun trajik yaşamını anlatabilecek seviyeye getirdiğimi anladığımda oturup bu satırları yazdım. İşte Ulaş'ın trajik kısa yaşam öyküsü:

Ulaş 1996 yılı yazının son günlerinde Samsun'da DHKP-C örgütüne yönelik bir operasyonda birçoklarıyla birlikte yakalanıyordu. Yakalandığında henüz lise öğrencisiydi. Onu tanıyanların anlatımlarına bakılırsa henüz 17 yaşına yeni basmış bir çocuktur. Yakalanmasına sebep olan şey ise, örgütün yayın organını öğrencisi olduğu meslek lisesinde dağıtmak ve arada bir sol örgüt çevrelerinin etkinliklerine katılmakmış. Hatta çok tez canlı ve sempatik biri olduğu için de okuldaki arkadaşları tarafından sevilirmiş. Bu sempatikliği ve girişkenliği onu daha lise ikinci sınıfta, okul çevresinde sempatzanı olduğu örgütün doğal sorumlusu olmaya kadar götürmüş. Zaman içinde kendisi gibi okulundaki başka heyecanlı gençlerle birlikte hareket etmeye başlamış. Önce okul çevresinde sonra da yaşadıkları mahallelerde devrim ve sosyalizm lehine, bazen de örgüt lehine afişleme, pullama ve yazılama eylemleri gerçekleştirmişler. Başlarda bu doğal girişkenlik, sonraki zamanlarda örgütle ilişkilenebilir kadar götürmüş Ulaş'ı. Solcu ve demokrat bir ailenin çocuğu olduğu için de örgütle ilişki kurmakta zorlanmamış. Onu tanıyanlar daha o günlerde isminin

devrimci romantizmiyle de tanışmış oluyorlardı. 1970’li yılların devrimci bir kişiliğinin adını almış olması bulunduğu çevrede ona ayrı bir sempati uyandırıyor. Kendisine Ulaş ismini sorduklarında o da “Doğduğum yıllarda solcular genellikle erkek çocuklarına, Deniz, Mahir adını koyuyorlarmış. Babam da bana Ulaş Bardakçı’nın adını koymuş.” diyerek, övüne övüne “Mahir Hüseyin Ulaş kurtuluşa kadar savaş!” sloganını hatırlatıyormuş. Ulaş bunları gezdiği yerde anlattığında, onu tanıyan büyükleri, sevenleri “Oğlum daha çok küçüksünüz, biraz büyüyün de öyle devrimci olun.” demelerine rağmen, o günlerde Ulaş ne büyüklerini ne ailesini ne de okuldaki öğretmenlerini dinliyordu. Onları dinlemiyordu ama mahallede onunla konuşan, örgütlenme çabası içinde olan büyük abi ve ablaları vardı. Ulaş ve yanındaki birkaç arkadaşı okuldaki dersleri ekiyorlardı ama mahalledeki örgüt eğitimine iki dakika bile geç kalmıyorlardı. Bu toplantılarda öğrendiği ilk şeylerden biri “Devrimci disiplin ve komün yaşamı” idi. Örgütte öğrendiği devrimci disiplin ve komün yaşamını sınıftaki arkadaşlarına anlatıp, onları etkilemeye çalışsa da arkadaşlarının pek de disipline uyacak bir durumlarının olmadığını anladığında iş işten geçmişti artık.

1996 yazında hiç beklemediği bir günde polisler Ulaş’ı gözaltına alırlar. Ellerini kelepçeleyip ekip arabasına bindirirler. Bindiği arabada örgüt mahallesinden tanıdığı başka birileri daha vardır. Hep birlikte polis merkezine götürüldüklerinde başına gelen şeyin tam olarak ne olduğunu bile anlayamaz. Ta ki sıkı bir sorgusurmaya alınıncaya kadar. Ulaş da birçokları gibi polis sorgusuna dayanamaz. Önce hakkında söylenen birçok şeyi inkâr eder. Askıda elektrik şoku verildiğinde ise neye uğradığını şaşırır. Şok işkencesi ona çok ağır gelmiştir. Bunun üzerine örgüt mahallesine ait bildiği ve bilmediği ne varsa anlatmaya başlar. Bu konuşmaları yüzünden örgütten tanıdığı başkaları da yakalanır. Ulaş’ın